

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Warszawa, 12 lipca 2024 r.
znak sprawy: DBD.pp.058.21.2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: zapytania nr 627 w sprawie pomocy poszkodowanym sadownikom z powiatu świeckiego w województwie Kujawsko – Pomorskim.

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z zapytaniem nr 627 złożonym przez Pana Posła Krystiana Łuczaka w sprawie pomocy poszkodowanym sadownikom z powiatu świeckiego w województwie Kujawsko - Pomorskim, uprzejmie informuję, że mając na względzie dotkliwość szkód poniesionych przez producentów owoców polskie władze podjęły działania mające na celu zaangażowanie Komisji Europejskiej w przygotowanie rozwiązań, w ramach których poszkodowani producenci mogliby uzyskać pomoc finansową.

W dniu 27 maja 2024 r. na posiedzeniu Rady UE ds. Rolnictwa i Rybołówstwa w Brukseli, delegacja polska poinformowała o trudnej sytuacji producentów owoców w związku ze spodziewanym spadkiem plonów spowodowanym przymrozkami.

25 czerwca 2024 r. polskie władze złożyły wniosek do Komisji Europejskiej o uruchomienie pomocy dla producentów rolnych w związku z wystąpieniem strat na skutek tych zjawisk, 9 lipca 2024 r. na forum Komitetu ds. Wspólnej Organizacji Rynków Rolnych – Produkty Ogrodnicze Komisja Europejska poddała głosowaniu projekt rozporządzenia wykonawczego przewidującego nadzwyczajne wsparcie finansowe dla sektora owoców i warzyw oraz sektora wina poszkodowanych w związku z niekorzystnymi zdarzeniami klimatycznymi w Austrii, Czechach oraz Polsce.

Projekt w głosowaniu został poparty przez większość delegacji państw członkowskich. Zgodnie z przedłożonym projektem budżet pomocy unijnej alokowanej dla Polski wynosi 37 mln EUR, dla Czech 15 mln EUR, a dla Austrii 10 mln EUR.

Sposób wdrożenia systemu wsparcia będzie podlegał notyfikacji do Komisji Europejskiej. Do 31 października 2024 r. Polska musi przedstawić Komisji informację obejmującą m.in. opis systemu wsparcia, kryteria używane do określenia metod przyznawania pomocy, stawki pomocy oraz poziom dodatkowej pomocy krajowej. Rozwiązania, które zamierza wdrożyć resort będą ukierunkowane na udzielanie wsparcia najbardziej poszkodowanym producentom owoców, przy zastosowaniu obiektywnych kryteriów.

Niezależnie od powyższego producenci rolni, którzy zostali poszkodowani w wyniku niekorzystnych zjawisk atmosferycznych, w tym gradobicia zgodnie z obowiązującymi przepisami mogą ubiegać się zgodnie z obowiązującymi przepisami o:

1. preferencyjny kredyty na wznowienie produkcji i odtworzenie środków trwałych

Kredyt na wznowienie produkcji w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej, w których wystąpiły szkody spowodowane niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi może zostać udzielony w terminie do 12 miesięcy od daty sporządzenia protokołu przez komisję powołaną przez wojewodę.

Komisja powołana przez wojewodę, dokonuje oszacowania wysokości szkód poprzez lustrację na miejscu:

- 1) w ciągu 2 miesięcy od dnia zgłoszenia przez producenta rolnego powstania tych szkód, nie później jednak niż do czasu zbioru plonu głównego danej uprawy albo jej likwidacji i nie wcześniej niż od wschodów upraw,
- 2) dwukrotnie, w przypadku szkód spowodowanych przez ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź lub grad w drzewach owocowych (dotyczy wyłącznie drzew owocowych jako środka trwałego natomiast nie dotyczy szkód w owocach tj. plonie):

- a) po raz pierwszy - w terminie do 2 miesięcy od dnia powstania tych szkód,
- b) po raz drugi - nie później niż w terminie do 12 miesięcy od dnia powstania tych szkód.

W pierwszym etapie szacowania szkód w drzewach owocowych sporządza się protokół w formie notatki zawierający dane niezbędne przy powtórным szacowaniu szkód. Komisja dokonując szacowania po raz drugi sporządza protokół z oszacowania szkód.

Oprocentowanie tych kredytów wynosi 0,5% dla producenta rolnego, który w dniu wystąpienia szkód posiadał ubezpieczone 50% powierzchni upraw rolnych, z wyłączeniem wieloletnich użytków zielonych, lub co najmniej 50% liczby zwierząt gospodarskich, w przypadku pozostałych producentów rolnych oprocentowanie obecnie wynosi 4,93%.

Kredyty udzielane są przez Banki współpracujące z Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

- 2. udzielenie przez Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego na podstawie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników pomocy w opłaceniu bieżących składek na ubezpieczenie społeczne oraz regulowaniu zaległości z tego tytułu w formie odroczenia terminu płatności składek i rozłożenia ich na dogodne raty, a także umorzenie w całości lub w części bieżących składek;
- 3. zastosowanie przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa na podstawie ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa odroczenia i rozłożenia na raty płatności z tytułu umów sprzedaży i dzierżawy nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa oraz ulg w opłatach czynszu, a także umorzenia raty płatności czynszu z tytułu umów dzierżawy;
- 4. udzielenie na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa przez wójtów, burmistrzów lub prezydentów miast ulg w podatku rolnym, na indywidualny wniosek producenta rolnego.

Niezależnie od powyższego, producenci rolni mogą również ubiegać się do 31 grudnia br. o kredyty na utrzymanie płynności finansowej - linia UP.

Pomoc polega na stosowaniu dopłat do oprocentowania kredytów bankowych udzielonych producentowi rolnemu, w celu poprawy płynności finansowej w związku z ograniczeniami na rynku rolnym spowodowanymi agresją Federacji Rosyjskiej wobec Ukrainy.

Może on zostać udzielony na uregulowanie zobowiązań finansowych związanych z prowadzeniem działalności rolniczej w gospodarstwie rolnym oraz ponoszenie przez producentów rolnych bieżących nakładów przyczyniających się do poprawy płynności finansowej.

Kwota kredytów udzielonych producentowi rolnemu nie może przekroczyć kwoty:

- 1) 100 000 zł – gdy producent rolny prowadzi gospodarstwo rolne w rozumieniu przepisów o podatku rolnym o powierzchni nie większej niż 50 ha użytków rolnych;
- 2) 200 000 zł – gdy producent rolny prowadzi gospodarstwo rolne w rozumieniu przepisów o podatku rolnym o powierzchni powyżej 50 ha i nie większej niż 100 ha użytków rolnych;
- 3) 400 000 zł – gdy producent rolny prowadzi gospodarstwo rolne w rozumieniu przepisów o podatku rolnym o powierzchni powyżej 100 ha użytków rolnych. Oprocentowanie należne bankowi płacone przez kredytobiorcę wynosi 2%.

Powyższe kredyty udzielane są przez Banki współpracujące z Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Szczegółowe informacje o warunkach i zasadach udzielania kredytów oraz w jakich bankach można starać o ww. kredyty znajdują się na stronie Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa: <https://www.gov.pl/web/arimr/1-kredyty-preferencyjne>

Ponadto zgodnie z uchwałą nr 23 Komitetu Monitorującego Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 z 10 maja 2023 roku w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 (PS WPR, przewidziano

wdrażanie interwencji I.10.4 „Inwestycje przyczyniające się do ochrony środowiska i klimatu”, w ramach której będą wspierane inwestycje mające na celu ograniczenie presji rolnictwa na środowisko naturalne, w tym m.in. ograniczenie zużycia środków ochrony roślin lub nawozów, ograniczenie emisji zanieczyszczeń, zwiększenie bioróżnorodności gleby, poprawę gospodarowania wodą oraz adaptację do zmian klimatu.

Beneficjentem tej interwencji jest rolnik lub grupa rolników.

W ramach I.10.4 będzie można wnioskować o dofinansowanie inwestycji m.in. w zakresie:

- magazynowania wody opadowej w gospodarstwach rolnych tj. zakupu zamkniętych zbiorników na deszczówkę oraz instalacji do pozyskiwania i zagospodarowania wody deszczowej,
- instalacji do powtórnego obiegu wody lub oszczędnego gospodarowania wodą.

Wspierane będą również inwestycje mające na celu adaptację do zmian klimatu oraz ograniczenie oddziaływania niekorzystnych warunków pogodowych, w tym poprzez budowę lub zakup elementów infrastruktury technicznej pod kątem adaptacji do niekorzystnych warunków pogodowych takich jak siatki przeciwgradowe i systemy wspomagania decyzji.

Intensywność pomocy na tego typu inwestycje wynosi do 65% kosztów kwalifikowalnych.

Maksymalna wysokość pomocy na jednego beneficjenta i na jedno gospodarstwo w okresie realizacji PS WPR **wynosi 200 tys. zł.**

Pomoc przyznaje się na operację o planowanej wysokości kosztów kwalifikowalnych powyżej 20 tys. zł.

W ramach tej interwencji mogą być również realizowane operacje zbiorowe (grupa co najmniej 3 rolników). Intensywność pomocy w przypadku operacji zbiorowych wynosi do 80% kosztów kwalifikowalnych operacji, a przedmiotem dofinansowania mogą być np. maszyny i urządzenia stosowane do produkcji rolnej.

Katalog inwestycji objętych wsparciem został określony w Wytycznych

szczegółowych w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach PS WPR dla interwencji I.10.4 Inwestycje przyczyniające się do ochrony środowiska i klimatu <https://www.gov.pl/web/rolnictwo/wytyczne-szczegolowe>.

Zgodnie z Harmonogramem planowanych przez ARiMR naborów wniosków w ramach PS WPR, nabór na Interwencje „Inwestycje przyczyniające się do ochrony środowiska i klimatu”, planowany jest na koniec 2024 r.

<https://www.gov.pl/web/arimr/harmonogram-naborow-wnioskow-o-pryzyznanie-pomocy-w-2024-r-w-ramach-planu-strategicznego-dla-wspolnej-polityki-rolnej-na-lata-2023-2027>

Jednocześnie podstawową formą pomocy mającą na celu zapewnienie uzyskania pełnej rekompensaty w przypadku wystąpienia w uprawach rolnych szkód powstałych w wyniku niekorzystnych zjawisk atmosferycznych są dopłaty do składek producentów rolnych z tytułu zawarcia umów ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich.

W 2023 r. ubezpieczeniem objętych było 41,5 tys. ha sadów, głównie od ryzyka wystąpienia gradu i przymrozków wiosennych.

Jesienią 2023 r. zakłady ubezpieczeń oferowały sadownikom ubezpieczenie od przymrozków wiosennych od indywidualnego ryzyka lub w pakiecie obejmującym przymrozki wiosenne i grad.

Zakłady ubezpieczeń ustalają z reasekuratorem limit wartości ubezpieczenia na dany rok.

W 2024 r. producenci rolni mają do wykorzystania 920,5 mln zł na dopłaty do składek ubezpieczenia, co powinno zmniejszyć wysokość składki ubezpieczenia płaconej przez producenta owoców.

Umowy ubezpieczenia producenci rolni mogą zawierać z jednym wybranym z 9 zakładów ubezpieczeń, z którymi podpisane zostały umowy w sprawie stosowania w

2024 r. dopłat do składek ubezpieczenia.

Jednocześnie informuję, że w przedłożonym pod obrady Stałego Komitetu Rady Ministrów projekcie ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich zaproponowane zostały nowe rozwiązania umożliwiające zniesienie barier w dostępie do dotowanych ubezpieczeń upraw sadowniczych.

Przedstawiając powyższe informuję, że obecnie komisje powołane przez wojewodów szacują szkody powstałe w wyniku tegorocznych niekorzystnych zjawiska atmosferycznych. Po zakończeniu prac komisji podjęta zostanie decyzja odnośnie ewentualnego uruchomienia dodatkowej pomocy dla gospodarstw rolnych poszkodowanych w wyniku tegorocznych niekorzystnych zjawisk atmosferycznych.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Stefan Krajewski
Sekretarz Stanu
/podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów